

Hmezia

Celje - skladišče
D-Per

70/1987

1119870445,2

COBISS

Kjer je volja,
tam je pót!

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVII

FEBRUAR

ŠT. 2 - 1987

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ TAJFUN Planina ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

GRAMESOV NAMAKALNI SISTEM TUDI V SOVJETSKI ZVEZI

Delovna organizacija Strojna iz Žalca - Tozd Grames, ki je v sestavi Sozd Hmezd, je pričela pred štirimi ali petimi leti intenzivno študijsko raziskovalno nalogo na proučevanju in razvoju namakalnega sistema »Agrokap«.

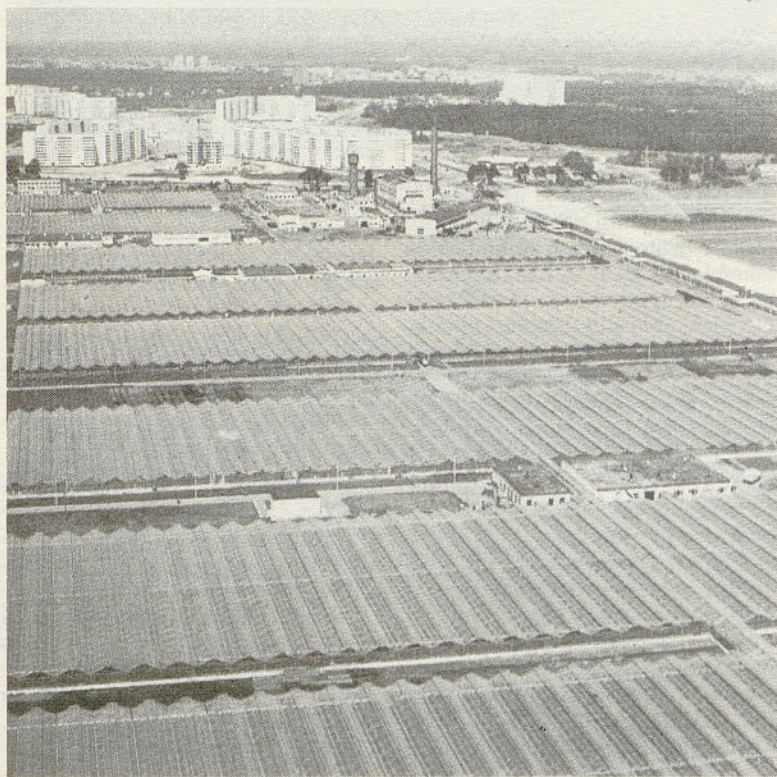
Namakalni sistem »Agrokap« je v bistvu nov sistem za namakanje kmetijskih kultur, katerega prednost je predvsem v naslednjem:

- izredno široka možnost prilagoditve za namakanje različnih kmetijskih kultur (hmelj, sadno drevje, vrtnarstvo - posebno še rastlinjaki in plasteniki itd.),
- odlikuje se v izredni ekonomičnosti pri porabi vode za namakanje,
- namakanje posameznih rastlin oz. kmetijskih kultur je tehnično možno izvesti za namakanje k po-

samezni rastlini ali pa po celotni površini,

- sistem »Agrokap« je možno uporabiti tudi za preventivno zaščito - varstvo sadnega drevja proti pezebi s sistemom »oroševanja«,
- posebna prednost sistema je tudi v tem, da se za razliko od drugih sistemov za namakanje, za izdelavo sistema v celoti, uporabljajo domači reprodukcijski material,
- pri zagotavljanju potrebnih reprovromaterialov za izdelavo sistema »Agrokap« je tesno sodelova-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V tozdu Strojne Žalec, Gramesu, so v drugi polovici januarja končali montažo namakalnih sistemov v rastlinjakih na sovhozu v Rigi. Te sisteme so v Gramesu začeli proizvajati pred dobrim letom dni in zanje je na domačem tržišču že precej zanimanja. Prodajo pa si želijo zagotoviti tudi na tujem tržišču in s tem devizni priliv. Tako so na sovhozu v Rigi postavili namakalni sistem na štirih hektarjih za zalivanje zelenjave. Po poskusnem obratovanju, ki bo trajalo leto dni, si obetajo večjo prodajo izdelkov na to veliko tržišče. Foto: Pogled na rastlinjake pri Rigi v SSR Latviji.

TAJFUN

ENOVITA DELOVNA ORGANIZACIJA V SESTAVU SOZD HMEZAD

Planina pri Sevnici je lepo urejen kraj. Preteklost, od rimskih časov do današnjih dni, je dokumentirana z mnogimi napisanimi in zgrajenimi obeležji. Bila je, in še vedno je središče kmečke okolice, s sedežem kmetijske zadružne enote, nekaj obrtnikov, gostilnama, trgovino in z rednimi živinskimi sejmi.

V dveh desetletjih se je v tem okolju razvila iz kovinske delavnice delovna organizacija Tajfun, ki je zaslovela po Sloveniji in prek njenih meja po svojih puhalnikih. V Tajfunu so razširili program kmetijskih strojev, proizvajajo tudi druge strojne naprave in hidravlike. Zaposlenih je 113 delavcev, ki si z združevanjem dela zagotavljajo socialno varnost, v precejšnji meri pa vplivajo na utrip celega kraja.

Do združitve med Tajfunom in SOZD Hmezd je prišlo v tem letu zaradi bogatenja ponudbe kmetijske mehanizacije na trgu, boljše oskrbe proizvodnje z reprodukcijskimi sredstvi, hitrejšega razvoja delovne organizacije in večje socialne varnosti zaposlenih.

Ker je Tajfun edina večja proizvodna delovna organizacija v okolišju, ima kraj uprte oči vanj, saj je od njegovega razvoja odvisen tudi razvoj kraja. Planina z okolico ima še mnogo problemov. Kakor se odpirajo možnosti Tajfuna v okviru Hmezada za večjo prodajo, hitrejši razvoj in boljše oskrbo, tako se povečujejo tudi zahteve po večjem angažiranju znanja, smotrnejši izrabi materiala, delovnega časa in energije, kar je predvsem odvisno od vsakega zaposlenega, ne glede na to, katera dela opravlja. Planina pri Sevnici bo jutri lepša in še bolj odprta v svet.

M. D.

TAJFUN

IZ VSEBINE

ZAKLADNICA ZDRAVJA

KANISAN

Hladni dnevi brez prehlada so prijetnejši

Sadeks vam nudi prijateljsko pomoč.

Dobite me v lekarni!

Hmezd-Agrina-Sadeks

2. stran: Kaj prinašajo novi sistemski zakoni?
4. stran: Služba pravne pomoči začela z delom
5. stran: Delovni uspeh začinjen z žličko pelina
Prva šola hmeljarjenja je končana
6. stran: Prvi koraki v inovacijski dejavnosti v DE Govedoreja
7. stran: Strokovna ekskurzija
8. stran: Tudi olševska vrata vplivajo na vreme
9. stran: Zdravljenje alkoholizma pri nas
10. stran: Natečaj
11. stran: Sečnja

GRAMESOV NAMAKALNI SISTEM TUDI V SOVJETSKI ZVEZI

(Nadaljevanje s 1. strani)

nje med članico sozd Hmezad Minervo iz Zabukovice in DO strojna – tozd Grames.

Ne glede na to, da se tozd Grames na področju razvoja sistema za namakanje šele uveljavlja, so vidni že konkretni rezultati:

Sistem za namakanje se razvojnou uveljavlja na področju hmeljarstva, sadjarstva in še posebno na področju vrtnarstva. Pri tem je posebno pomembno, da se sistem za namakanje »Agrokap« vključuje v študijsko raziskovalno dejavnost proučevanja tega sistema zlasti v vrtnarstvu pri namakanju vrtnin v rastlinjakih in plastenikih na domačem in tujem tržišču.

V sadjarstvu se uporablja za namakanje in zavarovanje nasadov jablan proti pozebi s sistemom »uroševanja«.

Sistem za namakanje in varstvo jablan proti pozebi bo postavljen in vgrajen na sadni plantaži DO Sadjarstvo Mirosoz-d Hmezad na površini 16 ha.

Enak sistem bo postavljen tudi za namakanje 29 ha vrtnin in 1 ha rastlinjakov pri DO Vrtnarstvo Medlog-sozd Hmezad.

Večje površine vrtnarskih kultur na prostem in v plastenikih in rastlinjakih pa se s tem sistemom že namakajo na področju Bosne in Hercegovine.

Sistem za namakanje »Agrokap« se bo v letu 1987 in naslednjih letih v celoti vgrajeval za namakanje hmelja v Savinjski dolini.

Delovna organizacija Strojna-tozd Grames želi sistem za namakanje Agrokap razvijati tudi za

namakanje rastlinjakov in plastenikov v Sovjetski zvezi.

V mesecu decembru 1986 je strokovna ekipa Gramesa in sozda Hmezad obiskala kmetijski kombinat »Sovhoz« v RIGI – Sovjetska zveza, kjer smo se s predstavniki Sovhoza dogovorili v prvi fazi za poizkusno namakanje 4 ha rastlinjakov in plastenikov, kjer imajo proizvodnjo kumaric, paradižnika, solate in okrasnih rastlin.

Sovhoz v Rigi ima skupno 40 ha rastlinjakov in plastenikov in oskrbuje mesto Rigo z zelenjavo. Kot nam je na razgovoru povedal direktor tega Sovhoza, predvideva njihov razvojni program do leta 2000 še 20 ha novih površin pod rastlinjaki in plasteniki.

V rastlinjakih tega Sovhoza imajo že sedaj vgrajen sistem za namakanje od Inštituta »Polimero« iz Moskve. Gramesov sistem za namakanje želijo poizkusno primerjati s sistemom Polimero in v kolikor bodo ugotovljene prednosti, ga bodo zamenjali s sistemom »AGROKAP« od Gramesa.

Gramesova ekipa je že odpotovala 14. januarja 1987 v Sovjetsko zvezo na montažo sistema za namakanje v rastlinjakih in plastenikih Sovhoza v Rigi.

Gramesovi strokovni ekipi pod vodstvom Maksa Kača, ki dela na razvoju sistema Agrokap, za dosežene rezultate iskrene čestitke in jim želimo obilo raziskovalnih in poslovnih rezultatov.

Predsednik odbora za razvoj sistema Agrokap mag. Ivan Glušič

mora tiste obveznosti, ki niso odvisne od njegove ustvarjene velikosti, poravnati del dohodka za obveznosti, ki so odvisne od velikosti dohodka. Kar ostane, je čisti dohodek. Ta je namenjen za osebne dohodke, za razširitev materialne podlage dela, za obnavljanje in ustvarjanje rezerv in za skupno porabo.

Glede osebnega dohodka govori zakon o enem osebnem dohodku, ki naj bi se izplačeval v dveh delih: za tekoče delo in za minulo delo.

Del osebnega dohodka za tekoče delo predstavlja akontirani osebni dohodek in to toliko časa, da bodo po obračunskem obdobju znani rezultati gospodarjenja. Bruto osebni dohodek iz tekočega dela izplačuje TOZD v posameznem obračunskem obdobju in ko ob periodičnem obračunu ugotovi, da osebni dohodki za žive dele niso pokriti z dohodkom, se začne izvajati zakon o sanaciji in prenehanju OZD.

Del osebnih dohodkov, ki je rezultat upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi, je odvisen od uspešnosti poslovanja. Ta del osebnih dohodkov se lahko izplačuje po vsakem obračunskem obdobju, lahko se izplačuje tudi sproti, če imamo sproti sistem spremljanja uspešnosti poslovanja. Organizacije, ki imajo sproti z računalniki podprto spremljanje rezultatov poslovanja, bodo lahko tako sproti spremljale svoje rezultate in tudi izplačevale ta del osebnega dohodka. Prispevki za osnovno izobraževanje, osnovno zdravstveno varstvo, socialno varstvo in invalidsko pokojninsko zavarovanje se izločajo iz celotnega bruto osebnega dohodka, to je iz OD kot celote.

x

Zakon o sanaciji in prenehanju OZD postavlja zelo ostre posledice v primeru, da organizacija ne poravnava svoje materialne stroške, stroške amortizacije, druge poslovne stroške ter dokler lahko izloča tisti del dohodka, ki je ustvarjen v izjemno ugodnih pogojih in zmore plačati bruto osebne dohodke za tekoče delo. SDK in banka morata takoj, ko ugotovita, da je OZD neklividen, obvestiti ustrezne službe, da v desetih dneh sprejmejo ustrezne ukrepe in ugotovijo, kdo je odgovoren za nastali položaj. Od predsanacijskega postopka do poravnave izgube lahko preteče le 140 dni. Z novim zakonom dobiva pomembnejšo vlogo senator. Delovna organizacija, oz. SOZD ni dolžan sprejeti sanacijskega programa, ki ga je pripravila OZD, ki ima izgubo, ampak lahko predloži svoj sanacijski program. Kredita za sanacijo ne more dobiti izgubaš, ampak le sanator, če je kreditno sposoben. Banka lahko nastopi kot sosanator, če ima sanator 50 % lastnih sredstev za sanacijo. Kot sanator lahko nastopa tudi banka pod pogojem, da je sanacijski program sprejet na zboru banke. Z novimi zakonskimi rešitvami naj bi zmanjševali vpliv družbenopolitične skupnosti za saniranje OZD, ki nimajo perspektivnih programov.

x

Zakon o bankah uveljavlja realne ekonomske kriterije tudi pri delu bank. Tudi banke so tako odvisne od realnih dohodkov, ne pa od inflacijskih. Da bo banka prišla do teh dohodkov, bo morala veliko bolj odgovorno izbrati kam vlagati, komu pomagati in komu ne. Odločilno vlogo pri odločanju o bančnih organizacijah naj bi imeli tisti, ki so finančno uspešni.

x

Zakon o SDK določa vrstni red izplačil. Izplačila zajamčenih osebnih dohodkov, ki so nižja od normalnih, je zakon uvrstil med prednostna izplačila.

Celotni sveženj novih sistemskih zakonov naj bi pomagal predvsem dobrim in uspešnim organizacijam. To pomeni, da bodo prispevali k hitrejšim spremembam in tudi uklinjenju proizvođenju, ki niso perspektivne in jih trg, še posebno svetovni, ne priznava. Vsi ti zakoni naj bi prispevali tudi k hitrejšemu izhodu iz krize, v kateri se naše gospodarstvo nahaja.

S. K.

Imenovanja

Delavski svet SOZD Hmezad je na svoji seji 17. XII. 1986 imenoval Marka Savineka, dipl. iur. za v. d. direktorja DS Služba pravne pomoči.

Predstavništvo Hmezada v Beogradu

Za članice Hmezada je v začetku tega leta začelo poslovati skupno predstavništvo v Beogradu. Tako si bodo zagotovile celovitejši nastop in enotno ponudbo svojih proizvodov na jugoslovanskem tržišču. Naloge predstavništva so predvsem zastopanje in predstavljanje sestavljene organizacije in njenih članic.

Hmezadovo predstavništvo v Beogradu bo delovalo v okviru komercialne koordinacije skupnih služb. Denar za delovanje predstavništva bodo organizacije združevale skladno z opravljenim delom zanj. -mn.

Poslovna enota Agrine v Ilirski Bistrici

Agrinin tozd Maloprodaja je prevzel blagovni center v Hmezadovi kmetijski zdruzi v Ilirski Bistrici, v skladu s sprejetim sanacijskim programom za to delovno organizacijo. Tako bodo zagotovili oskrbo tega območja s kmetijsko tehničnim blagom in proizvodi agrokemije. Poleg tega bodo imeli še prodajo in servis za IMT traktorje, česar v Žalcu nimajo.

V prihodnjih dveh letih bodo obnovili vse prodajne prostore, kajti le tako bodo lahko zagotavljali celovito skrb za kmetijstvo. S to razširitvijo bo tozd Maloprodaja začel uresničevati svoj koncept razvoja tudi na drugih lokacijah, ki so tržno zanimive. Marjana Natek

KAJ PRINAŠAJO NOVI SISTEMSKI ZAKONI?

Skupščina SFRJ je ob koncu leta 1986 sprejela sveženj sedmih sistemskih zakonov. Med njimi zakon o celotnem prihodku in dohodku, zakon o sanaciji in prenehanju OZD, zakon o amortizaciji družbenih sredstev, zakon o SDK.

Z novo sprejetimi zakoni (objavljeni v Ur. listu SFRJ 72/86) naj bi čim bolj dosledno uveljavili ekonomske kategorije, ki so nujne za krepitev tržnega gospodarstva, okrepili naj bi finančno disciplino ter dosegli gospodarno ravnanje z družbenimi sredstvi. Odpravili naj bi prikazovanje efektivnega dohodka in nato njegovo neupravičeno delitev.

x

Z zakonom o celotnem prihodku in dohodku naj bi s sproti valorizacijo teh sredstev (osnovna sredstva, gotovina, krediti, itd.), dosegli bistveno manjši izkazani dohodek. To pa pomeni, da bo manj denarja tudi za delitev. Bolj kot osebni dohodki bo prizadeta splošna in

skupna poraba. Na ta način bi se naj poslovili od dosedanjih razvad, ko smo bili vajeni živeti na tuj račun in deliti sredstva, ki niso imela pokritja v materialnih rezultatih. Temeljni namen zakona je, da z njegovo pomočjo zagotovimo prikaz realnega stanja in bilanc v OZD. Cilj tega zakona je tudi uveljavljanje realnih pozitivnih obrestnih stopenj, za realno ugotavljanje poslovnih stroškov in amortizacije, realno ugotavljanje dohodka kot novo ustvarjene vrednosti ter za realno izkazovanje vrednosti vseh družbenih sredstev. Pri tem gre tudi za prilagajanje sistemu obračuna, pogojem inflacije.

Prvi del zakona, ki govori o revalorizaciji, velja od 1. januarja dalje, drugi del, ki govori o razporejanju dohodka in čistega dohodka, pa od 1. julija letos. Po novostih, ki jih prinaša drugi del, mora TOZD najprej oddvojiti tisti del dohodka, ki je rezultat izjemno ugodnih pogojev, ter tisti del, ki ga dobiva na podlagi razvojnih premij. Poravnati

Ob zaključku
25-letnice
SOZD
HMEZAD

Rdeč nagelj in spominska značka
za tov. Andreja Marinca

Plakete, posebne plakete in priznanja je za 25-letnico Hmezada prejelo kar 276
delavcev, sodelavcev in poslovnih prijateljev

V avli Kulturnega doma v Žalcu je uredništvo Hmeljarja pripravilo priložnostno raz-
stavo fotografij s prikazi dejavnosti Hmezada in s praznovanja 25-letnice Hmezada
in zbora kolektiva v septembru 1986

Ploskanje ob zaključku 25-letnice in novim nalogam

Udeleženci zaključne prireditve ob 25-letnici Hmezada 26. XII. 1986

Dr. Francetu Prešernu v spomin

*Hrast, ki vihar na tla ga zimski trešne,
ko toplo sonce pomladansko seje,
spet ozelenil sem ter tje bo veje,
naenkrat ne zgubi moči poprešne;*

*al' vendar zanjga ni pomoči rešne;
ko spet znebi se gozd snega odeje,
mladik le malo al' nič več ne šteje,
leži tam trop trohljivosti požrešne;*

*Tak' siromak ti v bran, sovražna sreča,
stoji, ki ga iz visokosti jasne
na tla tebe tvoja moč gromeča;*

*ak' hitre ne, je smrti svest počasne,
bolj dan na dan brli življenja sveča
dokler ji reje zmanjka, in ugasne.*

DESET LET HOTELA PREBOLD

Prebold je bil že pred vojno znan kot turistični kraj in zato ni bilo nikakršno naključje, da so pred desetimi leti postavili hotel prav v tem kraju. Bil je prvi v spodnjem delu Savinjske doline. Po začetnih težavah je zaživela gostinska in turistična ponudba in v Hmezadovi organizaciji Gostinstvo-turizem so nanj ponosni še zaradi dobrih kadrov, ki so se v teh letih izoblikovali. Za te delavce, ki obvladajo umetnost mešanja pijač in flambiranja, vedo tudi izven meja občine in republike.

Osnovni namen hotela pred desetimi leti je bil le poslovni turizem in zagotavljanje družbene prehrane v Preboldu. V ta namen je tamkajšnja Tekstilna tovarna primaknila svoj dinar za izgradnjo, in kot pravijo v Gostinstvu-turizem, z njo vseskozi dobro sodelujejo.

V začetku poslovanja hotela v Preboldu ni bilo lahko. Dvanajst jih je ostalo od otvoritve hotela in zato so prejeli posebno priznanje njihove organizacije. To so: Ana Cilenšek, Anica Divjak, Mihael Divjak, Konrad Huš, Ludvik Kašič, Vili Lupše, Jože Novak, Franc Oder, Slavica Oder, Frančiška Orter, Andrej Udrih in Stane Sedmink. Le nekaj mesecev kasneje sta se v hotelu zaposlila Slavica in Jože Ocvirk, ki preboldski hotel zastopata na vseh pomembnejših srečanjih gostinsko turističnih delavcev. Za pripravo pogrinjov in flambiranje je Slavica med najboljšimi v Sloveniji, Jože je v mešanju cocktailov nastopal že na mednarodnih tekmovanjih in dosegel številne dobre uvrstitve.

Težav v začetku ni manjkalo. Ponovno življenje gostinsko-turistične ponudbe nikakor ni bilo lahko, primanjkovalo je tudi dobrih gostinskih delavcev. Najbolj vztrajni so ostali in postopoma se je v hotelu izoblikoval dober kolektiv. Današnje dni je le-ta osnova dobre gostinske ponudbe v tej Hmezadovi organizaciji. Uspešno so zaorali ledino v pripravljanju jedi pred gostom in v mešanju cocktailov.

V desetih letih je hotel nudil streho nad glavo sto tisočkrat, na njihovih že tradicionalnih prireditvah je bilo nad dvesto tisoč gostov.

Pravzaprav ni meseca, ko ne bi bilo kakšne posebne ponudbe. Poleg običajnih praznovanj: novega leta, pusta in dneva žena se v aprilu začne ponudba, ki je bolj ali manj značilna samo za preboldski hotel. Tako je v aprilu mesec cocktailov in foundijev, v maju mesec palačink. V poletnih mesecih posebno ponudbo prekinejo s prireditvami ob

bazenu. Septembra zopet začnejo z gobjimi jedmi in v oktobru z dalmatinskimi večeri.

Družbeni prehrani v preboldskem hotelu še vedno namenajo precej pozornosti, saj skrbijo, da prejmejo tople obroke v Tekstilni tovarni, Sigmii, Montani in skupnih službah Hmezada. Toda ob tem se je popolnoma izoblikovala njihova gostinska in turistična ponudba. Hotel slovi predvsem po dimljenih postrvih, ki so pravzaprav samo Hmezadova in njegova specialiteta, in po gobjih ter flambiranih jedeh. Postrežejo pa tudi z različnimi sladicami. V zadnjem času so se njihovi slaščičarji specializirali še za pripravo drobnega čajnega peciva.

Pred leti domala nihče ni verjel, da bi lahko gost v Preboldu preživel letni dopust. Toda v hotelu so vedeli, kaj si gostje želijo, in tako so zanje pripravili letne in zimske programe, ki so narejeni tako, da se gostje ne dolgočasijo. Zanimiv je še program izletniškega turizma, kjer gostje poleg naravnih lepot in kulturnih spomenikov nakupujejo v industrijskih prodajalnah in degustirajo vino v vinskih kletah. S takšno ponudbo so pridobili prve goste iz splitskega Brodogradilišta in s to organizacijo so v Gostinstvu-turizem začeli sodelovati še na drugih pomembnih gospodarskih področjih. Za letošnje turistično sezono so podpisali pogodbo z nizozemsko agencijo in tako bo hotel v poletnih mesecih zaseden predvsem s temi gosti. Da bodo zadovoljni, se že sedaj pripravljajo za njihov sprejem.

In kako v naprej? Še bolj bodo skrbeli za kakovost svojih storitev, toda pri tem ne mislijo le na delo osebja, temveč še na dopolnitev zmogljivosti. Pričakujejo namreč, da se bo povpraševanje po njihovih storitvah še večalo in bo potrebno povečati število ležišč.

Marjana Natek

Debela snežna odeja v Žalcu

SLUŽBA PRAVNE POMOČI ZAČELA Z DELOM

Da gremo v Hmezadu v korak z drugimi sorodnimi sistemi, dokazuje tudi ustanovitev Službe pravne pomoči, ki je po vseh predhodno opravljenih postopkih začela poslovati v začetku tega leta. Podobno službo sta pred Hmezadom ustanovili le dve sestavljeni organizaciji v Sloveniji. Služba pravne pomoči se je oblikovala iz pravnega oddelka skupnih služb Hmezada, kmalu se bo še kadrovsko okrepila. Že v prvi polovici leta bo zanjo potrebno urediti ustreznejše in predvsem večje poslovne prostore, kajti sedanji zaradi majhnosti ne omogočajo normalnega dela.

Med vzroki, da se je v Hmezadu organizirala takšna služba za urejanje pravnih poslov, je tudi ta, da je v zadnjih šestih letih pripad zaved silno naraščal. Leta 1980. je pravni oddelek obravnaval 172 zadev, lani pa kar 820, kar je skoraj petkrat več kot pred šestimi leti. Poleg števila obravnavanih primerov je naraščala še vrednost pravnih zadev. Samo v prvi polovici lanskega leta je oddelek vložil nad tristo tožb v vrednosti 131 milijonov dinarjev, članice pa so bile tožene za 22 milijonov dinarjev.

Čeprav so si delavci oddelka prizadevali, niso mogli nuditi celovite pravne pomoči predvsem zato, ker je zaradi statusa opravljal le strokovne naloge na pravnem področju. Program dela so oblikovali izvajalci sami brez sodelovanja in vpliva uporabnikov. Zelo redki so bili primeri kreativnega sodelovanja s članicami. Med glavnimi pomanjkljivostmi je bil njegov status zato, ker ni imel statusa odvetniške službe, se stroški za njegovo delo niso mogli priglasiti kot pravdni stroški. V primeru uspeha jih oddelek ni mogel prealiti v nasprotne stroške. To je še zlasti pomembno, če upoštevamo, da je bil pravni oddelek uspešen v osemdesetih odstotkih primerov.

V delovanju službe pravne pomoči bo precej novosti, poleg pomoči z vseh pravnih področij, ki jo bo nudila Hmezadovim organizacijam, bo letos naredila vse potrebno za sprejem projekta o enotni ureditvi zavarovalstva predvsem zato, da se bo tudi to področje organiziralo tako, da ga bo mogoče pravno zaščititi. Med najpomembnejšimi nalogami službe pravne pomoči bo

preventivno delo na poslovno pravnem področju. Doslej so članice vse premalo koristile strokovno pomoč pri sklepanju poslov in pravni oddelek se je vključeval šele potem, ko je nastal spor. Z različnimi oblikami dela, predvsem pa z večjo povezanostjo in prisotnostjo v delovnih organizacijah, si bo služba pravne pomoči prizadevala sodelovati pri urejanju poslovnih odnosov s članicami. Na ta način se bodo zmanjšala tveganja, ki nastajajo zaradi nestrokovnega sklepanja pogodb.

Ker bo novoustanovljena služba delovala tudi kot odvetniška, bo nudila pravno pomoč tudi Hmezadovim delavcem, kmetom kooperantom in obrtnikom. Služba pravne pomoči bo ustvarjala celotni prihodek delno s svobodno menjavo dela iz dohodka Hmezadovih članic in delno z zaračunavanjem storitev pravne pomoči. S svobodno menjavo dela bo ustvarjala 60 odstotkov prihodka in to pri opraviilih, ki so skupnega pomena za vse članice Hmezada, 40 odstotkov ga bo ustvarjala z direktnim zaračunavanjem. V ta del sodi zastopanje in predstavljanje delovnih organizacij pred sodišči in upravnimi organi v pravnih, nepravdnih in kazenskih postopkih, gospodarsko kazenskih prekrških, postopkih o prekrških in upravnih postopkih. Na zahtevo delovnih organizacij bo služba pravne pomoči pripravljala pogodbe, samoupravne sporazume in druge pravne akte. Vsa našeta opravila bo opravljala na podlagi veljavne odvetniške tarife, zmanjšane za odtotek, ki ga bo vsako leto določil delavski svet Hmezada. Za letos bo le-ta pet odstotkov. V enaki višini bo služba pravne pomoči zaračunavala storitve delavcem, kmetom in obrtnikom razen v primerih brezplačne pravne pomoči.

Pri pravni pomoči skupnega pomena bo služba opravljala pravno pomoč za članice sestavljene organizacije pri usklajevanju samoupravnih splošnih aktov, vodenju in sodelovanju v samoupravnih postopkih, strokovni pomoči samoupravnim organom in DPO, sodelovanju pri pripravniških izpitihi, statusnih in registrskih zadevah, strokovni pomoči pri notranji arbitraži, pravnem svetovanju in pri pripravi projektov. Program dela in finančni načrt je sprejel tudi delavski svet Hmezada, pri njegovi pripravi pa so upoštevali potrebe in zahteve Hmezadovih članic.

Marjana Natek

TUDI OLŠEVSKA VRATA VPLIVAJO NA VREME

Nad našimi kraji poteka čez goro Olševo na višini 8000 m do 12 000 m mednarodna zračna letalska pot. Ta letalska proga nad našimi kraji je mednarodno znana kot Olševska vrata (OLSCHEWA TOR). Nad goro Olševo namreč priletijo v naš jugoslovanski zračni prostor letala, ki lete od severozahoda in severa Evrope proti jugu in jugozahodu čez sredozemlje, bližnji in Srednji vzhod, vse tja do Avstralije in Nove Zelandije. Letala, ki prihajajo iz tistih krajev, pa prav nad nami skozi zamišljena Olševska vrata nam jugoslovanski prostor tudi zapuščajo na svojem poletu proti severu in severozahodu Evrope in tudi Severni Ameriki.

Na tej mednarodni zračni letalski progi (poti), ki vodi prav nad nami, lete velika, večinoma reaktivna, večmotorna, potniška in transportna letala. Lete ob vsakem času, podnevi in ponoči. Gostota letalskega prometa na tej pomembni mednarodni letalski poti je precejšnja, včasih celo zelo velika. Gostota prometa in število letal sta seveda odvisni od letnih časov, turistične sezone in tudi od mednarodnega položaja. Tudi če dan in ponoči so ure, ko lahko vidimo na nebu kar po večje število letal naenkrat. Tedaj tudi lahko vidimo, da se letala na svojih poletih, prav nad našimi kraji v Savinjski tudi srečujejo.

Na ves ta živahen letalski promet v zračnih višavah nad nami smo se že kar nekako navadili, tako da nas ne podnevi in ne ponoči skoraj ne moti več in nanj ponavadi kar pozabimo. Na dogajanje nad nami postanemo pozorni le v primeru močnejšega in izredno močnega in glasnega brnenja letal. Pozornost vzbudi tudi letalo, ki leti nižje kot običajno. Največkrat pa postanemo pozorni na dogajanje nad seboj takrat, kadar ob lepih, jasnih in sončnih dnevih zaradi hladnega in vlažnega zraka v višinah, letala puščajo in vlečejo za seboj dolge, bele trakove iz kondenzirane pare in izpušnih plinov. Ti beli, na oblake spominjajoči trakovi, ki jih je toliko, koliko ima letalo motorjev, segajo pogosto čez vse nebo, od obzorja do obzorja. Kadar je letalski promet gost, je nebo križem kražem prepredeno s temi oblaknimi trakovi. Ponavadi potem, ko jih veter razpiha in razvleče po nebu, tudi pripomorejo do tega, da postane čisto, jasno, sončno in modro nebo umazano sivo in zamegljeno. Skozi tako umetno zamegljeno nebo po sončni žarki le s težavo predrejo, svetijo in grejejo. Naši kraji in z njimi vred mi, ki tu živimo, pa tudi izgubimo in smo prikrajšani za še en lep, jasen, topel sončen dan. Lepih, toplih in jasnih sončnih dni je pri nas že itak zaradi drugih vremenskih razmer med letom premalo.

Čeprav poteka ta intenzivni zračni promet visoko nad nami in našimi kraji ter se nam zdi popolnoma neškodljiv in brez vpliva za nas, naše zdravje in naše okolje, najbrž le ni čisto tako. Zamegljeni temačni dnevi, ki jih ni tako malo, in ki bi bili lahko toplejši, jasni in sončni, so že ena takih neizogibnih posledic teh stalnih poletov visoko nad nami.

Toda to še ni vse. Nadzvočni letiški velikani rabijo med poletom ogromne količine goriva in spuščajo ogromno izpušnih plinov v ozračje. To pa s časom prav gotovo pride tudi v nižje zračne plasti in seveda tudi do tal, kjer se šele čez dolga leta prično kazati posledice, ki jih takoj ne moremo opaziti. Za vsakim takim letiškim zračnim orjakom nastaja v višinah, kjer leti, pravi orkanski veter, bobnenje in vibracije, kar povzroča premikanje zračnih plasti, ki je

toliko večje, kolikor gostejši je zračni promet.

Letala pa pri svojem poletu tudi preseka in pretrsejo oblake na višavah od 8000 do 12 000 metrov, kar ima v zadnjih letih že opazno posledico. V letih, kar obstaja ta mednarodna zračna pot nad nami, ni več toliko in tako izdatnih padavin, kot smo jih imeli pred tem.

Padavin je manj med nevihtami, ki jih je poleti tudi manj in niso tako silovite, kakor so bile v letih pred drugo svetovno vojno. Tedaj so poleti nevihte prihajale največkrat prav iz smeri, po kateri danes letijo letala iz Avstrije proti nam. Spominjam se, da smo se v letih pred vojno najbolj bali tistih visokih oblakov, ki segajo tudi nad 10 000 metrov visoko. Ob vsaki taki nevihti, ki so bile poleti tudi skoraj vsak dan popoldne in proti večeru, velikokrat pa tudi ponoči, so potoki, ki pritekajo iz Savinjskih pla-

LAIK O VARSTVU OKOLJA

V vsakdanjem življenju nenehno nastajajo smeti in vsemogoči drugi odpadki. Bolj je neka družba civilizirana, več je te nesnage. Pričakovati bi bilo, da v modernem stanovanju, v katerega po nenapisanem zakonu ne sme stopiti z navadnim obuvalom, ni prahu ali celo smeti, toda sesalniki najde vse, tudi atomske delce prahu. Veliko nadlogo nam delajo izdelki iz plastičnih mas, ki so sicer zelo praktični, vendar imajo to slabo lastnost, da se hitro izrabijo in da kot odpadki ne strophijo. Tako tudi sodobno pohištvo in bela tehnika. Oboje je zelo praktično in okusno izdelano, ima pa vse od kraja zelo kratko življenjsko dobo, na smetišču pa zavzame veliko prostora. Priznajmo, da veliko teh predmetov zavrže prezgodaj, ker smo pač nekako izgubili smisel za varčevanje in skrbno gospodarjenje.

Da nam te zavržene stvari ne bi onesnaževale okolja, jih je treba zbirati in odvažati. To je kar zahtevna naloga in strnjene naseljih, v mestih pa velika težava, ki jo najbolj čutijo za to določene službe. Dalje so težave z odlagališči, ki morajo biti na odročnih krajih in urejena po sanitarnih predpisih. Te lokacije se branijo povsod, kajti nihče nima rad, če mu kdo v neposredni bližini odlaga, kar mu je v napoto, kar smrdi ali je celo škodljivo zdravju. Naj so ta odlagališča še tako urejena, vedno so leglo mrčesa. Kurjenje smeti ne pride v poštev, povzroča smrad in dim, sicer pa mnoga (družbeno) stanovanja nimajo več niti dimnikov.

Poleg organiziranega zbiranja, odvažanja in odlaganja smeti v centralnem odlagališču na Ložnici imamo tudi druga, ilegalna smetišča. V ta namen nam dobro služijo gozdne ceste, ki so za to zelo primerne. To se dogaja že precej časa. Ob sedanji kampaniji za varstvo okolja pa je prav, da spregovorimo tudi o tem. Kako enostavno in mimogrede je to opravljeno! Kadar se pelješ na izlet v hribe, daš v prtljajnik še predmet, ki ti je v napoto; na primernem mestu, to je seveda v gozdu, najbolje na ovinku in nad pripustom, skozi katerega teče potok, za hip ustaviš, se prepričaš, da te nihče ne vidi, zalučaš predmet v vodo,

V Vojvodini menijo, da se s spremembo zemljiškega maksimuma proizvodnja in produktivnost ne bi povečali

in, hitro in močno narasli. Grabni so bili kmalu polni vode, ki je prestopala bregove, odnašala mostove, predvsem pa valila s seboj skale, kamenje in pesek. Tudi zime so bile tedaj bolj snežne. Danes pa opažamo, da lahko dežuje in lije tako kot ob najhujši nevihti in največjem naliivu tudi ves dan in vso noč ali celo več dni in noči zapored – potoki pa skoraj nič ne narastejo ali pa le malo. To pomeni, da vode s planin ni več toliko, kakor je bilo včasih. Ta pojav lahko opažamo že leta in leta. Vse kaže, da lije in dežuje samo iz oblakov, ki so nizko nad zemljo, ki so pod vrhovi planin. Iz oblakov, ki so više, posebno tistih nad 10 000 m, pa padavin ni. Ta pojav je vedno bolj zanimiv in bi ga bilo treba natančneje, strokovno raziskati. Po mojem laičnem gledanju bi lahko bil vzrok temu pojavu prav stalni, vse bolj gosti letalski promet čez naše kraje. Če vemo, da je včasih pomagalo razbijati nevihtne oblake streljanje in zvonjenje proti toči, potem imajo stalni poleti nadzvočnih, reakcijskih zračnih velikanov, grmenje motorjev in treslaji, ki pri tem nastajajo, gotovo tudi svojo vlogo.

Vsega tega nekakor nisem napisal iz kakršnegakoli protesta ali nasprotovanja mednarodni letalski poti nad nami. Predobro vem, da je prav ta smer najkrajša in kot taka edino primerna za letala. Dobro vem tudi, da jo svet in z njimi vred tudi mi Jugoslovani potrebujemo ter se ji nikakor ne moremo odreči ali izogniti. Žel el sem samo opozoriti, kako lahko vplivajo na naše zdravje, naše počutje in na naše okolje tudi stvari in dogajanja, ki so videti na prvi pogled čisto sama po sebi umevna in nedolžna. Zato tudi nisem omenil možnosti, sicer majhne, a vendar mogoče: katabrofit, ki pa nas lahko doletela ob morebitnem padcu kakega letala.

S tem prispevkom bi rad poudaril, da je naše savinjsko ozemlje, ki leži na tako pomembni svetovni strateški smeri, izpostavljeno že vplivom, ki ne delujejo prav osrečujoče na nas in na naše okolje. Zato naj nam bo prizaneseno vsaj z nevarnostmi atomskega smetišča.

Upokojeni gozdar:
Lovrenc Ogrs

pritisneš na plin in že si daleč od kraja »ZLOČINA«. Vse steče hitro kot v kriminalističnem filmu. Kdo ti more dokazati krivdo? Tak brezvestnež se nam lahko smeji v pest, ne zaveda pa se, kakšno škodo povzroča z nepremišljenim početjem. Nagrmadeni predmeti, največ so to avtomobilski deli, bela tehnika, žica, steklo in plastika. Ne vem, kaj bi dal, če bi zalotil krivca pri dejanju. Zanimivo pri tem je to, da tudi tisti, ki se obnašajo tako neodgovorno, plačujejo komunalni prispevek za to, da mu odpeljejo izpred hišnega praga vse, česar ne potrebuje.

Posebno poglavje pri varstvu okolja so odplake. Te so namreč naravnost zaslišene s tonami detergentov iz številnih pralnih strojev, da o tem, kar pride v vodo iz industrije, sploh ne govorimo. Vendar to še ni vse.

Hrano, ki je potrebna za vse, kar je živga na našem planetu, nam daje zemlja. Vsako živo bitje se tudi iztreblja. Ti iztrebki so hrana zemlji, da nam lahko spet vrača hrano za ljudi, živali in rastline. To je nekakšen krogotok, star toliko kot življenje samo. Tako je urejeno na naši Zemlji. Kako je to na drugih obljudenih planetih, tega ne vemo.

Ta utečeni krogotok so delno porušili Angleži. Izumili so stranišča na odplakovanje, ki so v rekordnem času osvobodila ves civiliziran svet.

Izumitelji so dobili primerno nagrado, kajti to imenitno napravo imenuje kar ves svet: angleško stranišče. Ne samo v mestih in ostalih strnjene naseljih, ta novost se čedalje bolj utira pot na kmete in izpodriva zaplankane objekte, ki so bili za vokalom hiše ali hleva, ponekod tudi daleč od hiše. Sicer pa zgodovina teh suhih stranišč ni tako stara, kot bi kdo mislil. Prav začuden sem bil, ko sem

nekje prebral, da je pred stopetdesetimi leti neki pisec v »LUBLANSKIH NOVICACH« priporočal, da naj se pri vsaki hiši uredi za to opravilo poseben, ograjen prostor. Predlaga tudi, da naj se to imenuje »vstranišče, kar naj bi pomenilo stopiti na stran. To so osvobodili tudi v nemščini: »abtreten = Abtritt«. Morda mi bo kdo zameril, ker opisujem stvari, o katerih neradi celo govorimo. Vendar, če je govor o varstvu okolja, je prav, da rečemo kakšno tudi o tem. Sicer pa smo toliko razgledani, da se tudi v teh rečeh lahko pogovorimo brez zadrege.

Ta imenitni angleški izum je tudi dvorezen meč. Če na eni strani omogoča, da je to intimno opravilo bolj kulturno in higijensko, pa na drugi strani onesnažuje okolje. V dobi suhih stranišč se je ta vsebina tudi v mestih zbirala v greznicah, meščani so jo s pridom uporabljali kot visoko kvaliteto gnojilo v vrtovih in gredah, zato pa jim ni bilo treba tolikokrat hoditi na tržnico s cekarjem in z debelo denarico. Dandanašnji odnese to gnojilo odplaka v tekočo vodo, ta se zliva v reko, ta pa v morje. Ogromne količine najboljšega gnoja se torej valijo proti morju kot turisti v času letnega dopusta, samo s to razliko, da se to dogaja dan in noč!

V osnovni šoli smo se učili, da ima voda to lastnost, da razkroji vse do minimuma. Zdaj res ne vem: ali je postala nesnaga imuna, ali pa jo je že toliko, da ji tudi voda ni več kos.

Vse bolj se namreč govori o onesnaženju morja. Velikih oceanov človek seveda še ne more zasvinjariti, toda manjša zaprta morja, kot je Jadransko in celo Sredozemsko, so že onesnažena. To trdijo strokovnjaki, ki že resno razmišljajo o sanaciji.

Lovrenc Ogrs

NOVOLETNA KRIŽANKA

Komisija Danica Mandeljc, Milena Cencelj in Ludvik Tavčar so v uredništvu iz velikega kupa prispelih rešitev izžrebali naslednje:

1. nagrada: 5.000.– din – Julčka Cokan, Migojnice 16, Griže
2. nagrada: 4.000.– din – Alojz Šteiner, Velenjska 5, Žalec
3. nagrada: 3.000.– din – Slavica Cigoj, Podjavorškova 7, Celje
4. nagrada: 2.000.– din – Rok Čolak, Preloge 19, Šmarje pri Jelšah.

Od 5. do 10. nagrade – stenske koledarje – prejmejo Bojana Zupanc, DSSS Hmezad Žalec; Nataša Ferant, Šercerjeva 22, Celje; Jožica Žgajner, Cesta talcev 35, Vojnik; Breda Škerbec, UL, Savinjske čete 2, Žalec; Franc Beričič, Vransko 162 in Irena Jeromel, DS SPP, Hmezad Žalec.

Čestitamol

Zdravljenje alkoholizma pri nas

Kratek oris zgodovine zdravljenja alkoholizma

Vemo, da je alkoholizem eden resnejših problemov človeštva nasploh. Po smrtnosti in številu neposredno prizadetih se med sodobnimi boleznimi nahaja osupljivo visoko in sicer takoj za obolenji srca in ožilja ter rakom. Je pa obenem tudi ena najstarejših duševnih motenj, saj lahko njegove začetke iščemo daleč nazaj v zgodovini, kot tudi ukrepe, ki naj bi ga preprečevali. Razne kulture, civilizacije in verstva v starem veku so imela do alkohola in alkoholizma različne odnos, v glavnem pa so ga preganjali, saj so kmalu spoznali njegove negativne učinke, kot tudi posledice pretiranega pitja. Znano je, da so Špartanci po ukazu kralja pijancem sekali noge, podobne ali pa malo manj krute metode so uporabljala tudi druga ljudstva celo kasneje v srednjem veku. Prvi, ki so nekako spoznali, da je alkoholizem pravzaprav bolezen, so bili stari Rimljani. To spoznanje je bilo, na žalost, naslednji dve tisočletji zapostavljeno, saj je bil alkoholizem obravnavan kot moralna slabost, pokvarjenost, ki jo je družba preganjala in kaznovala. Večje zanimanje za problem alkoholizma je družba pokazala nekje na prehodu iz 18. v 19. stoletje. Iz tega obdobja imamo tudi prve resnejše ugotovitve zdravnikov, katere je omenjen problem začel zanimati. Kljub prevladovanju mišljenja o alkoholizmu kot moralni slabosti, se že pojavljajo zametki misli o alkoholizmu kot bolezni, prvi opisi njegove klinične slike in komplikacij, ki jih povzročata (psihoza Korzakov, demenca itd.). Pojavile so se tudi prve oblike organiziranega boja proti temu, čedalje bolj razširjenemu zlu, obolenja, ki jih povzročata pretirano pitje, so začeli zdraviti v bolnišnicah.

V začetku 20. stoletja in predvsem med obema vojnama so se začela pojavljati tudi razna abstinentska gibanja, ki so zagovarjala trezno in zdravo življenje, niso pa se ukvarjala z zdravljenjem alkoholizma, temveč so bila pomembnejša kot preventiva.

Kvaliteten obrat je zdravljenje alkoholizma doživelo v ZDA leta 1935. Dva težka alkoholika, eden zdravnik, drugi bančni uradnik sta ugotovila, da se lažje upirata potrebi po alkoholu skupaj. Začela sta složno abstinirati, pritegnila sta čedalje več somišljenikov, alkoholikov, ki bi se radi rešili svoje odvisnosti in skupaj so izdelali svoj način skupinskega zdravljenja. Nastalo je gibanje, znano kot ANONIMNI ALKOHOLIKI (Alcoholics anonymous), skrajšano AA, ki je še danes daleč najštevilčnejša in najbolje organizirana

»ustanova«, katera nudi pomoč alkoholikom po vsem svetu. Gibanje je organizirano v obliki samopomoči, delo poteka v skupinah, po potrebi pa pritegnejo k sodelovanju tudi strokovnjake s področja alkoholologije. Lahko trdimo, da je gibanje AA odigralo revolucionarno vlogo v obravnavanju in zdravljenju alkoholizma, saj je pristopilo k problemu predvsem humano, saj je zagovarjalo in zagovarja dejstvo, da je alkoholik predvsem bolnik, ki potrebuje prav toliko pozornosti in skrbi kot vsi ostali bolniki, dokazalo je, da je alkoholizem ozdravljiv in vplivalo je na mnenja strokovnjakov in vseh, ki so tako ali drugače soočeni s problemom alkoholizma. Pod vplivom AA smo tudi pri nas organizirali KZA – klub zdravljenih alkoholikov, ki so prilagojeni našim razmeram in osvojenemu načinu zdravljenja, o katerem več v nadaljevanju.

Leta 1951 je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) tudi uradno definirala alkoholizem kot bolezen, kar je bilo nato postopoma priznано v svetu in torej tudi pri nas.

Istega leta smo, čeprav z izredno slabimi rezultati, začeli zdraviti alkoholizem v okviru klasične psihiatrije. Zdravljenje je bilo individualno (posamično), z uporabo raznih zdravil in v površne psihoterapije. Cilj takega zdravljenja je bil izboljšanje zdravstvenega stanja pacienta – alkoholika in vzpostavitev abstinence. Takrat je seveda zdravljenje bilo novost, ki se je kmalu izkazalo kot neprimerno in je celo oviralo razvoj panoge kot take. Prihajalo je tudi do zlorab statusa bolnika s strani alkoholikov.

Sledilo je prehodno obdobje, usmerjeno v razvoj socialne psihiatrije Socialis – družben, psihé – duša, iatér – zdravnik. Pojavljajo se prve terapevtske skupnosti, skupinska terapija, po končanem zdravljenju v bolnišnici se je, tako kot danes, rehabilitacija nadaljevala v KZA. Sočasno so se razvijali terapevtski teami (posebne, strokovno usposobljene skupine terapevtov – alkoholologov). Ni čudno, da so se tudi rezultati zdravljenja bistveno izboljšali: ozdravila se je ena tretjina alkoholikov, ena tretjina je še občasno recidivirala in ena propadla. To obdobje, ki je pomembno zaradi uvedbe skupinske terapije, je trajalo nekje od leta 1968 do 1973, ko smo uvedli družinsko zdravljenje alkoholizma po načelih socialne psihiatrije. Le-tega pa utemeljuje spoznanje, da je alkoholizem socialno – medicinski problem, da sta obenem z alkoholikom prizadeti tudi družina in delovna sredina in da je nesmiselno obravnavati in zdraviti alkoholika ločeno od obeh omenjenih skupin,

temveč je potrebno v proces zdravljenja in rehabilitacije vključiti svojce in predstavnike DO.

Sodobno zdravljenje alkoholizma (družinsko zdravljenje, socialna psihiatrija)

Na osnovi izkušenj, rezultatov dela z alkoholiki in v skladu s pojmovanjem socialne psihiatrije kot take, zdravimo pri nas alkoholizem na način, ki bi mu lahko posplošeno rekli družinsko zdravljenje alkoholizma. Takšno zdravljenje je skupek pristopov in/ali metod, katerih namen je zdraviti in ozdraviti alkoholika, urediti odnose v njegovi družini in na delovnem mestu, kot tudi njegov odnos do soljudi nasploh. Spoznanja in metode, bistvene v procesu zdravljenja in rehabilitacije, so sodobnemu zdravljenju alkoholizma prispevale naslednje vede:

Medicina je napredovala v raziskavah obolenj organizma, ki jih povzročata alkoholizem in jih je sposobna tudi zdraviti in ozdraviti, v kolikor niso prehuda. Psihiatrija je do dobra spoznala in preučila duševne motnje in način zdravljenja le-teh.

Socialno delo, ki zajema najrazličnejše oblike pomoči ljudem v stiski, je prispevalo predvsem dve izkušnji bistvenega pomena in sicer, da je v socialnih težavah najboljša pomoč pomagati ljudem razumeti bistvo težav, kar v njih prebudi voljo in sile za rešitev in, da je nekoristno in nesmiselno obravnavati človeka v socialni stiski ločeno od okolja in ljudi, s katerimi živi in dela. Ti dve spoznanji sta bili temelj, na katerega sta se oprli dve delovni metodi, strokovno razviti v zadnjih desetletjih, to sta skupinsko delo (terapija) in organizacija skupnosti, o katerih več v nadaljevanju.

Psihologija je prispevala nauk o obrambnih mehanizmih, kar je odločilno pripomoglo h globljemu razumevanju alkoholikovega obnašanja. Važna so tudi spoznanja s vlogi podzavesti in problemih iz otroštva ter teorije o komunikacijah (občevanju) in medsebojnih odnosih.

Sociologija nam pomaga dojeti, kakšen vpliv imajo na razvoj alkoholizma navade družbe, zakoreninjeni ljudski običaji itd. Takšno znanje se lahko s pridom uporabi pri preprečevanju alkoholizma.

Statistika prispeva številčne podatke o razširjenosti alkoholizma, številu ozdravljenih itd.

Pedagogika daje izkušnje o vzgoji in prevzgoji ljudi, o obravnavanju vedenjsko motenih in vzgojno zanemarjenih.

Poleg omenjenih so svoj delež prispevale še biokemija, etika itd. in, kar je potrebno posebej poudariti, gibanje AA.

Sodobno zdravljenje alkoholizma poteka v glavnem v bolnišnicah in v ambulantah za zdravljenje ob delu. V obeh primerih je skoraj enako uspešno, čeprav se težišče nadaljnega razvoja nagiba v prid ambulantni obliki. Zdrav-

ljenje samo je izredno dinamično, živ proces, katerega je težko na kratko opisati. V grobem ga sestavlja šest pristopov, ki neketekajo sočasno. To so:

1. Umiritev odvisnosti
2. Zdravljenje telesnih in duševnih okvar, ki jih je povzročil alkohol
3. Obnovitev odnosov s svojci
4. Socialno učenje v terapevtski skupini in skupnosti
5. Spoznavanje alkoholizma
6. Spoznavanje samega sebe

Umiritev odvisnosti

Vemo, da dolgotrajno redno in prekomerno pitje povzroči nastanek odvisnosti. V procesu zdravljenja je potrebno odvisnost umiriti, jo potisniti v ozadje alkoholikovega življenja, kjer ostane vse življenje potuhnjena (latentna) in jo ponovno pitje spet obudi. Abstinentske znake, ki kažejo na telesno odvisnost zdravljenca, se da ob sprejemu na zdravljenje ublažiti z različnimi pomirjevali in po nekaj dneh navadno izginejo. Zdravljencu ni več težko abstinirati. Dolgotrajnejše je umiranje psihične odvisnosti. Potrebno je poiskati in odpraviti vzroke, motive, ki so alkoholika silili k pitju.

Zdravljenje telesnih in duševnih okvar

Alkohol povzroča razne telesne in duševne okvare. K zdravljenju sodi tudi opravljanje teh okvar. Zdravljenje okvar je seveda težje in dolgotrajnejše, če so te hude, vendar se da večino okvar uspešno ozdraviti. Presenetljivo je, kako lahko sčasoma in ob primerni negi okreva celo zelo propadli alkoholiki. Pri mnogih zdravljenjih, ki so prišli na zdravljenje pravočasno, so telesne in duševne okvare tako neznatne, da jih ni potrebno posebej zdraviti.

Obnovitev odnosov s svojci

Alkoholizem člana družine povzroči spremembe odnosov v družini. Alkohol postane eden osrednjih problemov, alkoholik manipulira s svojci, s ciljem zadovoljiti svojo slo po pitju. Tudi svojci spremenijo svoje vedenje, nehotе se prilagodijo novim razmeram in tako lahko govorimo o bolni, »nenormalni« družini. Zdravljenec se mora tega zavedati in v proces zdravljenja pritegniti svojca. Le-ta mora v obnavljanju odnosov aktivno sodelovati, se seznaniti s problematiko alkoholizma z rednim obiskom predavanj in z opravljanjem izpita. Ob skupnih naporih, prizadevanjih in uspehih pride spontano do zbliževanja. Ta proces naj se nadaljuje tudi po končanem zdravljenju in je izrednega pomena za celotno rehabilitacijo alkoholika in njegove družine.

Socialno učenje v terapevtski skupini in skupnosti

Kot omenjeno, je nesmiselno obravnavati alkoholika ne-

upoštevajoč njegovo družino in delovno sredino. Človek je družbano bitje, odraščata in zori v različnih skupinah ljudi, odnosi s člani skupin ga bogatijo. V času trajanja alkoholizma se ti odnosi spremenijo, zato naj bi zdravljenec, če se zdravi v bolnišnici, obnavljal in dosegal pristne medčloveške odnose v terapevtski skupini in skupnosti, dobil od ostalih članov v skupini povratno informacijo o samem sebi in zadovoljil svojo potrebo po družabnosti. Skozi predstavitev so v delo terapevtske skupine vključeni seveda tudi svojci in predstavniki delovne organizacije zdravljenca, ob aktivnem sodelovanju omenjenih in pod vodstvom izkušenega terapevta se začno odnosi izboljševati, cel proces pa se nadaljuje v KZA.

Spoznavanje alkoholizma

Na učnih urah in skozi samostojno učenje se mora alkoholik dobro seznaniti z osnovami alkoholizma iz primernega učbenika in priporočene literature in opraviti izpit. Pridobljeno znanje mu omogoči, da spozna bistvo svojih težav in dojame, zakaj se je pri nje-mu alkoholizem razvil do take stopnje, da je moral na zdravljenje. To znanje je potrebno dopolnjevati tudi med rehabilitacijo. Omenjeno je že, da velja spoznavanje osnov alkoholizma tudi za svojce, saj bodo tako lažje dojeli celo problematiko alkoholizma, ki zadeva tudi njih same.

Spoznavanje sebe

V terapevtski skupini začne alkoholik globlje spoznavati sebe predvsem skozi pogovore z ostalimi zdravljenji. Vemo, da je vsakršno omamljanje neposredno povezano s šibkimi točkami v značaju, s pretirano občutljivostjo, z osebnostno in čustveno nezrelostjo itd. Ta svoja ranljiva mesta naj bi alkoholik med zdravljenjem odkril in jih začel utrjevati s pomočjo skupine in terapevta, kar neposredno zmanjša možnost recidiva (recidiv – ponovno pitje zdravljenega alkoholika.)

Skozi povedano je razvidno, da je uspeh zdravljenja po načelih socialne psihiatrije odvisen predvsem od lastne zavzetosti alkoholika in svojcev, da se uspešna rehabilitacija po končanem zdravljenju nadaljuje doma, na delovnem mestu, v KZA, skratka povsod, kjer alkoholik živi in dela in da sta nepogrešljiva elementa sodobnega zdravljenja terapevtska skupina in skupnost, odkoder črpa alkoholik znanje in voljo do preoblikovanja samega sebe in svojih odnosov do soljudi.

D. B.

Literatura: Gačić B.: ALKOHOLIZEM, bolešt pojedinca i društva. Ramovš J.: BOJ ZA ŽIVLJENJE DRUŽINE, zdravljenje alkoholizma in urejanje neskladne družine. Rugelj J.: DOLGA POT.

Glej tudi: Ramovš J.: ALKOHOLNO OMAMLJEN(I).

r a z p i s u j e

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence šol za strokovne delavce v vojaških poklicih v letu 1987

KATERE SO SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE?

- Letalska splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju;
- Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo-enotnost« v Beogradu;
- Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola-Ribar« v Zagrebu;
- Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani (samo za kandidate z območja Slovenije).

V našete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred.

Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu, smeri:

- pehota,
- artilerija,
- oklepno-mehanizirane enote,
- inženirstvo,
- zveze,
- atomsko-biološko-kemična obramba.

Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu, smeri:

- strojniška,
- elektrotehniška,
- prometna.

Srednja vojaška šola vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu, smeri:

- letalsko-tehniška,
- protizračna obramba,
- letalstvo,
- zračno opazovanje in javljanje,
- elektronsko izvidovanje in protielektronska dejstva.

Mornariška srednja vojaška šola v Splitu, smeri:

- pomorstvo,
- mornariško tehniška služba.

Intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu:

Sanitetna srednja vojaška šola v Novem Sadu (farmaceutska smer – samo za III. letnik);

Glasbena srednja vojaška šola v Beogradu.

Na te šole vpisujejo v 1. in 3. razred.

Tehniška šola vojaških usmeritev v Zagrebu, specialist za:

- pehotno oborožitev;
- vozila in goseničarje,
- za elektroniko protioklepni in zemeljskih artilerijsko – raketnih sistemov,
- radarske naprave v sistemu protizračne obrambe,
- artilerijsko oborožitev,
- radarske naprave v enotah kopenske vojske,
- računalnike v bojnih sistemih,
- radiorelejne naprave in naprave z nosočimi frekvencami,
- telefonsko – telegrafске naprave,
- elektroenergetske naprave in opremo,
- električne inštalacije in naprave na motornih vozilih, ter

- strelivo in minsko-eksplozivna sredstva.

Vojaška šola za strokovne delavce vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu, poklič:

- letalski elektromehanik,
 - letalski mehanik za instrumente,
 - radiomehanik za zemeljske radio-navigacijske naprave,
 - mehanik za radarsko-računalniško opremo,
 - mehanik za raketne sisteme,
 - gumar – plastičar,
 - mehanik za vzdrževanje letalske opreme,
 - letalski tapetnik,
 - letalski radarski mehanik,
 - mehanik za obdelavo nekovin,
 - optik, in
 - laborant za pogonska goriva.
- V navedeni šoli vpisujejo samo v III. razred.

Pogoji razpisa:

Kandidirajo lahko kandidati moškega spola, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje razpisa. Dekleta, državljanke SFRJ, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje razpisa pa lahko kandidirajo za šolanje v Vojaški šoli za strokovne delavce vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu;

a) Splošni pogoji:
- da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija; za tehniško šolo vojaških usmeritev v Zagrebu in Vojaško šolo za strokovne delavce vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu pa zdravstveno sposobnost ugotavlja pristojna civilna zdravstvena ustanova;

- da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek;

- da imajo soglasje staršev – skrbnikov.

b) Posebni pogoji:

1. kandidati za 1. razred:
- da so rojeni leta 1971 ali kasneje;

- učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke, so morali 7. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so osemletko že končali, so morali v 8. razredu doseči najmanj dober uspeh;

2. kandidati za 2. razred:
- da so rojeni leta 1970 ali kasneje;

- učenci, ki obiskujejo 1. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 1. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so 2. razred končali, morajo v tem razredu imeti najmanj dober uspeh;

3. kandidati za 3. razred:
- da so rojeni leta 1969 ali kasneje;

- učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 1. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so 2. razred končali, morajo v tem razredu imeti najmanj dober uspeh;

4. Kandidati, ki obiskujejo 8. razred osnovne šole, I. ali II. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, ne bodo sprejeti, če niso dosegli najmanj dobrega splošnega uspeha.

Kandidati za vpis v vse razrede splošnih srednjih vojaških šol in srednjih vojaških šol rodov in služb morajo imeti poleg predpisanega splošnega dobrega uspeha tudi najmanj dobro oceno iz naslednjih predmetov: fizika, kemija in matematika.

Kandidati za Glasbeno srednjo vojaško šolo morajo imeti tudi naslednje sposobnosti: glasbeni posluš, spomin in smisel za ritem.

Šolanje, pravice in obveznosti učencev in gojencev:

Šolanje se začne 1. septembra 1987 in traja štiri, tri ali dve leti.

Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do: stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« so med šolanjem poleg obvladovanja rednega programa dolžni, po predhodnem padalskem treningu s skoki, leteti iz jadralnimi in motornimi letali z dvojnimi komandami po programu jadranja-letenja, po končani šoli pa nadaljujejo šolanje na Letalski vojaški akademiji.

Učenci Splošnih srednjih vojaških šol nadaljujejo po končani šoli šolanje na eni od Vojaških akademij v skladu s potrebami službe oziroma njihovimi nagnjenji.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju sprejeti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe.

Učenci Šole za strokovne delavce v vojaških poklicih in Šole vojaških usmeritev odidejo po končanem šolanju na služenje vojaškega roka, za tem pa so sprejeti v službo v enote – ustanove, za katere so se šolali; pri tem dobe:

- naziv strokovnega delavca IV. stopnje za določeno specialnost;
- status civilne osebe v službi v JLA ter vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kolikor določa Zakon o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti kandidatov, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo bodo urejene s pogodbo. S to bodo, poleg drugega določeni stroški šolanja (stroški za hrano, stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne bi izpolnil obveznosti.

O rešitvi prošnji bodo komisije za izbiro učencev in gojencev obvestile kandidate v prvi polovici junija 1987. Razpis je odprt do konca marca 1987. Razpis za Šolo za strokovne delavce v vojaško-tehniških poklicih v Zagrebu je odprt od 1. junija 1987.

Kako se prijavite?

Kandidati, ki se žele javiti na razpis, naj se zglasijo pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo v občini, kjer imajo stalno bivališče. Tam bodo dobili vsa pojasnila.

Kje dobite informacije:

Vsa obvestila v zvezi z natečajem lahko kandidati dobijo pri:

- Splošni srednji vojaški šoli »Franc Rozman-Stane« V Ljubljani, tel. (061) 319-791,

- Upravi vojaškega okrožja Ljubljana,
- Upravnem organu za ljudsko obrambo v občini,
- Skupnosti za zaposlovanje.

Ob odhodu

Dragim sodelavcem in spoštovanim hmeljarem se ob odhodu iz vaše »moje« TZO Prebold najlepše zahvaljujem za lepo darilo, pristrčno slovo in prijetno sodelovanje.

Jože Imančnik

Zahvala

Upokojenci KZ Vuzenica, sedanje Hmezad KZ Radlje, se zahvaljujemo za novoletno obdaritev in čestitke.

Hvaležni smo tov. direktorju Lojzetu Hauzerju in vsem njegovim sodelavcem za izkazano pozornost. Z naklonjenostjo ste nam upokojencem starejše in srednje generacije pokazali, da še nismo pozabljeni.

Ob vstopu v novo leto 1987, vam vsi upokojenci želimo mnogo poslovnih uspehov in zdravja.

Surovo maslo

Surovo maslo je koncentrat mlečne maščobe. Poleg mlečne maščobe, ki je vsebuje 82 do 84 %, se v njem nahaja še 15 do 16 % vode. Ostale sestavine so še beljakovine, mlečni sladkor, mlečna kislina, fosfolidi, steroli in rudninske snovi. Poseben pomen pripisujemo v surovem maslu vitaminom, ki so raztopljeni v maščobi A, D, E, F in K.

Največjejši fosfolipid je lecitin, ki skupaj z nenasičenimi maščobnimi kislinami preprečuje morebitne škodljive učinke holesterola.

Holesterol tvori spojine, ki se nalagajo na stene ožilja, kar povzroča arteriosklerozo. Te nevarnosti pri uživanju surovega masla ni, ker se nahajata lecitin in holesterol v ravnovesju.

Barva surovega masla je odvisna od količine rastlinskega barvila karotina v krmi. Poleti je surovo maslo bolj rumeno, pozimi pa blede. Dobro surovo maslo mora biti gladko mazavo in brez vidnih vodnih kapljic. V gospodinjstvu ga hranimo pri temperaturi od 0 do 5 °C.

Stranski proizvod pri izdelovanju surovega masla je **pinjenc**. Pinjenc vsebuje mnogo pomembnih sestavin mleka. Zaradi njegove visoke biološke vrednosti se v razvitih deželah uporablja kot zelo cenen mlečni napitek. Je lahko prebavljiv in ga s 380 kalorijami na liter uvrščamo med nizko kalorična živila.

M. Š.

Upokojenec

Sprašujem, ali imamo pri nas družbeni organ, ki nadzoruje delo v organizacijah ne finančno, ampak moralno? Če da, potem naj pogleda v Celjsko bolnico, vpraša ozdravljene ali se sam kot neznan povprečnež poda na zdravljenje.

Vabilo

Če želite pravo domačo kuhinjo in prijeten ambient tudi ob nedeljah, potem vam Hmezad GOSTINSTVO-TURIZEM priporoča **gostilno Hmeljar**, ki je od 1. 12. 1986 dalje odprta tudi ob nedeljah.

Izkoristite prosto nedeljo malo drugače! Zadovoljni boste.

Vabi kolektiv gostilne Hmeljar

KRONIKA IZLETOV »MLEKARIC« TZO GOTOVlje

Od leta 1969 do 1986

Obletnice razne praznujemo, zato še me se naj predstavimo. Gotoveljske »mlekarice« imenovane, vsako leto smo se kam podale. Kako so bili naši izleti čvrsti, naštejmo jih kar po vrsti.

Najprvo smo se v Crikvenico podale, da na morju me ne bi izostale. Čeprav je burja pihala obilo, nam nič prišlo ni v živo.

Naslednje leto na Gorenjsko smo se peljale, na Brnikih, Brezjah, Bledu in Bohinju smo pristale. Pri »Kunstlu« v Radovljici je večerja in tudi zabava in prava doživetja.

V tretje smo se v vinske kleti odpeljale, to je bilo lepo, ko smo že za zajtrk pele in plesale.

V Radencih smo si apartmane ogledovale, nekaj jih bilo je, ki bi kar tam ostale.

V četrto v Novem mestu skoro trgovino smo spraznile in nato jo v Plitvičke mahnile. Ko smo se od večerje me vrnile, skoro nekaj fantov bi dobile.

V peto smo se v Ljubljanske mlekarne podale, tam veselo lučke smo lizale. Na Rakovniku malo smo molile, da bi v Dolenjskih toplicah kakšnega dobile.

V šesto je bilo malo resno, ko od šefa smo se poslavljale in v Gorenje ter Mozirje jo mahnile. Turistična kmetija je bila zanimiva, a Logarska dolina nas je pogostila.

V sedmo smo se v Kočevski Rog peljele, Kočevje, Ribnico ogledovale. Zgodovino našo smo obujale in verjele, da nam zdaj lepo je.

V osmo smo v Kamniku pristale in brisače nakupovale. Naprej v Radovljico smo jo mahnile, pri lektarju pa srčke smo dobile. Gorenjska pojedina je bila tako obila, da bi se vsaka skoraj zredila. Begunje pa so nas pretresle tako, da smo postale resne.

V deveto je bil Dubrovnik na vrsti in nismo bile samo ženske v vrsti. To je bilo lepo doživetje, z »avijonom« bil lep let je. V Dubrovniku »Trubadurje« skoro smo zamenjale, ko v krogu pele smo in se smejale. Z večerjo bila je pa polomija in v želočkah svirala je simfonija.

V deseto v Lisco po hlačke in modrčke smo se peljale, v Atomskih pa naj bi najhuje prestale. V Rogaški smo desetletnico slavile, v veselju in sreči smo ga popile.

Enajstič smo v Slovenj Gradcu pristale, Sokličevo zbirko ogledovale. Nato smo jo v Kotlje mahnile, v Šentanelu pa kosilo dobile. Nazaj čez Sleme smo se peljale in na Ponikvi pri »milici« pristale.

V dvanajsto smo se v Benetke podale, krasote naravne ogledovale. Seveda smo tudi malo nakupovale, da za »modo« me ne bi zaostale. Ena se nam je v Benetkah izgubila, pripeljala pa se je, kot dama fina (s takšijem).

V trinajsto smo jo čez Horjul in Suhi dol mahnile, pri Sedeju si kmečki turizem privoščile. V Tržiču poceni čevlje nakupile, potem čez Krajsko goro jo v Planico mahnile. Večerja je bila pri »Mačku«, s plesom in srečolovom na višku. Rdeča kapica in dohtar sta se tako vživila, da je bila gostilna cela pod vtisom tega.

Štirinajstič smo se v našo mlekarno odpeljale, napredek ta občudovale. Naprej čez Maribor na Roglo smo jo mahnile in kosilo tam dobile. Po večerji smo tombolo zaigrale, dobitke glavni na Ložnico poslale.

V petnajsto v Planiko Kranj smo se peljale, in čevlje poceni nakupovale. Na Bregu si kmečki turizem ogledale in veselo prepevale. V hotelu Predvor smo kavico popile in naprej na Jezersko jo mahnile, kjer zabavale smo se lepo, le turizem klapal ni tako.

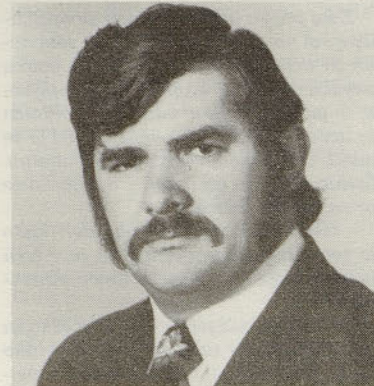
Šestnajstič smo se v Zg. Savinjsko podale, v Šmihelu si kmečki turizem ogledale, v Elkroju si hlače nakupile in čez Luče v Logarsko jo mahnile.

Pri Zmetu pa je bil zaključek z večerjo, vincem, majhen »trušček«. Glavno je bilo tudi to, da dobile smo »missico«. Zakaj pravzaprav bi me le izostale, da našo »MISS« bi ne izbrale. Zdaj »MISS izletov mlekaric« bo poskrbela, da na naših izletih družba bo vesela. B. V.

LUDVIK TAVČAR

kurir šofer

Ludvik vedno dobre volje in šegav nam je postal sestavni del dneva, zato ga pogrešamo, če ga ni ob uri, in takrat šele spoznamo kako pomemben člen je v utečenem mehanizmu SS SOZD Hmezad.

Ludvik, tvoj začetek pri Hmezadu?

V mehanični delavnici Kmetijstva Šempeter sem začel kot mehanik 1965. leta. Vedno je bilo veliko dela, saj smo poleg 35 traktorjev imeli še druge stroje. Rad se spominjam tistih časov in fantov, s katerimi smo skupaj delali.

Po nesreči s silos kombajnom nisem mogel več opravljati prvotnega dela.

Kje si nadaljeval?

V Interni banki sem bil telefonist do 1971. leta. Za tem pa sem na skupnih službah Hmezada postal kurir šofer. Od takrat prevozim dnevno okrog 120 km. Do danes sem zamenjal že šest avtomobilov in prevozil nad 700.000 km. Prvi avto mi je bil Fiat kombi, sedaj pa vozim stoenko.

Dnevni vozni red?

Po prihodu na delo pobrem pošto v ekspeditu iz predalov omare in si jo naložim v veliko aktovko po vrstnem redu vožnje in obiskov DO, TOZD in TZO. Potem grem na pošto Žalec po pošto in okrog osme se odpeljem po DE proti Celju, okrog 10.30 pa še proti Vranskemu. Dnevno obiščem vse delovne enote SOZD v Savinjski dolini.

Kakšno je delo kurirja šoferja?

Delo ni tako lahko, prej je naporno. Na pot moram ob vsakem vremenu, naj bo prečudovito sonce, pomlad ali dež, sneg, brozga ali tudi -18 °C kot je danes. Delo je tudi odgovorno, saj velikokrat prevajam razno razno vrednostno dokumentacijo. Vsa leta razvažam tudi Hmeljarja. Kot šofer moram biti vedno zbran, saj v takšnih razmerah, kot so danes, ko je visok sneg, ozke gazi, ali veter in močni nalivi, je vožnja vse prej kot prijetna.

Kljub temu izgleda, da ti je delo všeč?

Res je. Delo je pestro, razgibano in zanimivo, saj vsak dan prinaša nova doživetja. Navadil sem se. Dnevno se srečujem s številnimi ljudmi in z vsemi imam dobre odnose. Včasih pride tudi do težjih situacij, toda z dobro voljo sem uspel prebroditi vse.

In na koncu?

Še bom premagoval vsakdanje težave, še bom z veseljem razvažal pošto, še se bom srečeval z mnogimi ljudmi, še bodo tekli tisoči kilometrov novim doživetjem naproti.

Želim le, da bi delo kurirja-šoferja bilo vrednoteno realneje.

Ludvik, varno pot!

urednik

Februar

Kolikor škranček prej žgoli, toliko po Svečnici (2. II.) molči.

Matija (24. II.) led razbija, če ga ni - ga naredi.

Če je februarja pretoplo, bomo v aprilu radi za pečko.

Opazil sem, da imajo ljudje radi take misli, ki jih ne silijo k razmišljanju.

Pot resnice je pot protislovij.

Jaz sit in koza cela, je rekel volk, ko je žrl pastirja.

Zaupajte v inteligenco ljudi: marsičesa ne razumejo.

Užaljenost je razlog tistih, ki nimajo prav.

Če lahko nekemu zaupaš, je pogodba odveč. Če mu ne moreš zaupati, je pogodba spet odveč.

OGLASA

Strojna skupnost Čeplje oglašča prodajo prostega deleža v višini 46 % za obiralni stroj WOLF 220, letnik izdelave 1971.

Zainteresirani kupci dobe informacije pri Alenki Kladnik, Čeplje 19, telefon 724-030, ali pri Janku Krtna, Čeplje 13.

Ponudba velja mesec dni.

- 0 -

Prodajam njive - 4.300 m² po ugodni ceni. Prednost nakupa imajo kmetje kooperanti. Podobnik, Ložnica 6, Žalec

Miss izletov gotoveljskih mlekaric s spremljevalkama

Hmeljar je začelo izdajati maja 1930. leta Hmeljarsko društvo za Slovenijo kot štirinajstidnevnik. Izhajal je do okupacije aprila 1941. Januarja 1946 je začel svojo povojno poslanstvo kot glasilo Hmeljarske zadruge »Hmezad«. - Sedaj ga izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec. - Ureja uredniški odbor: Martina Krajnc, dipl. inž. agr., Metka Vočko, Miljeva Kač, dipl. inž. agr., Eva Orač, Slavko Košenina, Branko Povše, Milan Lešnik, Marta Smrdelj in Marija Kroflič. Predsednica uredniškega odbora Metka Vočko. - Uredništvo: glavni in odgovorni urednik in lektor Vili Vybihal, inž. agr., novinarka Marjana Natek. - Hmeljar izhaja enkrat mesečno v 5.500 izvodih. Tisk Aero Celje - TOZD Grafika. Oproščen je temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije. Uredništvo v SOZD Hmezad, Ulica Žalskega tabora 1 v Žalcu, telefon (063) 714-141. Cena izvoda je 150 din.